tekst: Peter Hijmans foto's: Jon Kuiper HET (VERSCHERPTE) VERVOLGINGSBELEID VAN DE AFGELOPEN JAREN T.A.V. PEDOFILIE EN KINDERBLOOTFOTO'S

De zedelijkheidswetgeving: het blijft tobben

'Seksueel gedrag tussen een volwassene en een kind wordt niet geaccepteerd'

overzicht van het forum

De zedelijkheidswetgeving is een eeuwigdurende bron van ergernis en diskussie voor veel mensen. Het enige jaren geleden gedane voorstel tot leeftijdsgrensverlaging voor seksuele kontakten tussen volwassenen en kinderen is geruisloos verdwenen. Integendeel: het beleid is harder aan het worden bij Justitie en het Openbaar Ministerie getuige het optreden in de zaak tegen Intermale en onlangs werden zelfs posters van de NVSH, heel onschuldige, na 9 jaar in beslag genomen. Ook ten aanzien van het fotograferen van blote kinderen is een verharding in de justitiële standpunten merkbaar. Voeg daarbij de Europese 'eenwording' in 1992 met zeer waarschijnlijk een gelijktrekking van de (zedelijkheids)wetgeving naar het model van de grotere Europese landen en de toekomst ziet er, met name voor de pedofielen, somber uit. Over bovenstaande zaken organiseerde de vereniging MARTIJN in samenwerking met de werkgroep pedofilie NVSH/Amsterdam onlangs een diskussie-avond. Onderstaand punten uit de

Het gaat nog steeds moeizaam met de liberalisering van de wetgeving ten aanzien van seksuele kontakten tussen volwassenen en kinderen

aldaar gehouden betogen.

onder de 16 jaar. Het enige jaren geleden gelanceerde idee van de minister van Justitie Korthals Altes, om die grens te verleggen naar 12 jaar, is geruisloos verdwenen. Er is momenteel zelfs sprake van een verharding van het beleid van het Openbaar Ministerie ten aanzien van seksuele handelingen tussen kinderen en volwassenen. Nog maar een aantal maanden geleden, februari van dit jaar, werden er 689 posters in beslag genomen met de tekst 'Baas in eigen broek'. Een onschuldig affiche uit 1979 met daarop een jongetje en een meisje die gedeeltelijk hun onderbroek laten zakken en zo elkaar inzicht geven in hun geslachtsdelen. Van porno kan in de verste verte geen sprake zijn. De gang van zaken rond de landelijk bekend geworden woongroep te Rotterdam, de affaire Intermale, Oude Pekela en druk vanuit het buitenland, voornamelijk de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk, heeft tot een verscherping van het beleid geleid.

Tijdens de diskussie-avond deed een aantal bekende deskundigen opmerkelijke uitspraken over de huidige gang van zaken in Nederland. Professor Louk Hulsman, emeritus hoogleraar strafrecht van de Erasmus-Universiteit te

Prof. Hulsman

Rotterdam: 'Momenteel wordt het strafrecht weer op zijn meest traditionele wijze toegepast en staat daardoor heel ver af van de houding van de samenleving ten aanzien van pedofilie. Er bestaat geen enkele terughoudendheid bij justitie ten aanzien van zaken waar kinderen bij betrokken zijn. Niet bij het voorarrest en ook niet bij de verhoren met de "daders". Al sedert eeuwen geven de kerken regels af over de seksualiteitsbeleving, die strukturen lopen nog steeds door, al dan niet onder andere namen. Ik wil dan ook pleiten voor een meer terugtredende overheid waardoor de privacy van de mensen beter gewaarborgd wordt dan nu het geval is. Het zich bezighouden met pedofilie stelt nu al iemand in een kwaad daglicht en dat komt heus niet doordat de media meer aandacht aan de zaak besteden. Een ieder kijkt door zijn of haar bril naar de werkelijkheid waardoor we moeten oppassen om niet te vervallen tot de toestanden zoals die momenteel in Canada voorkomen, alwaar op pakken melk waarschuwingen tegen pedofielen afgedrukt

Europese reacties

Ook mensen die met de zedelijkheidswetgeving worden gekonfronteerd zien met angst en beven het jaar 1992 naderbij komen.

Het jaar van de Europese 'eenwording' waarbij de zedelijkheidswetgeving waarschijnlijk ook gelijkgesteld gaat worden. De angst is alom aanwezig dat de richtlijnen van de grote Europese landen dan overgenomen gaan worden. Een angstbeeld als men beseft wat er op dit moment in Engeland en Duitsland gebeurt. Toch is prof. Hulsman niet pessimistisch over de éénwording' van Europa ten aanzien van de seksualiteit. 'In Europees verband is er al geruime tijd overleg over de zedelijkheidswetgeving en de konsekwenties voor de landen in Europa hierover. Tijdens die vergaderingen bleek telkens dat er een duidelijke relativering heeft plaatsgevonden ten aanzien van pedofilie. Er is steeds minder verschil ontdekt tussen pedofilie en andere vormen van seksualiteit.' Bob van Schijndel raadslid van het Links Akkoord te Amsterdam, is minder optimistisch over de gevolgen voor de wetgeving ten aanzien van de seksualiteit binnen het verenigde Europa'. 'Ik vind het een angstig vooruitzicht dat de wetgeving gelijkgesteld gaat worden in 1992 als de grote landen meer invloed op de wetgeving gaan krijgen. Je ziet wat er nu in Engeland aan de hand is met de beruchte clause 28. Dat belooft weinig goeds als het over pedofilie gaat.'

'Politiek gezien is de zedelijkheidswetgeving toch al geen lekker onderwerp, ook in Nederland niet. Het is geen populair onderwerp bij de politici en ook bij het publiek niet. Het klimaat is steeds meer verslechterd, hetgeen doorwerkt naar de politiek toe. Als lokaal politikus kun je met de zedenpolitie praten over hun prioriteitstelling en vaak kun je informeel iets regelen met ze, maar meer kan een raadslid ook niet doen. Hier in Amsterdam ontkent de zedenpolitie dat zij scherper optreedt tegen pedofilie en zegt dat ze enkel tips natrekt die binnen komen. En dat heb ik dan maar te geloven bij gebrek aan bewijs dat het anders is.' Een andere

Drs. van Naerssen

deskundige, die bekend is geworden door een aantal grote strafzaken waarin hij als pleiter optrad, is de Amsterdamse advocaat Mr. Willem van Bennekom. Hij schetst ook al geen optimistisch beeld over het Openbaar Ministerie en de hardere aanpak van het departement van Justitie ten aanzien van de zedelijkheidswetgeving en de pedofilie. 'Nederland heeft lang de reputatie gehad dat hier alles kon en mocht. Dat beeld stamt nog uit de 60'er en 70'er jaren, maar is inmiddels achterhaald. Ook in het buitenland is men daar nu achtergekomen. Wij zijn lang zo liberaal niet meer in vergelijking met de landen om ons heen. De huidige tijd is een tijd van reaktie en maakt deel uit van een wijdverbreide stroming waarvan het eind nog lang niet in zicht is. Het OM moet pedofilie niet langer bestrijden maar zien als een onderdeel van een totale seksualiteitsbeleving. Maar de houding van het OM wordt steeds strakker, ik hoorde pas nog dat zij in de zaak Intermale door zullen procederen tot aan de Hoge Raad toe. In het vervolgingsbeleid is ook duidelijk waarneembaar sprake van selektiviteit. Laatst bracht het blad Nieuwe Revu een foto van een naakte jongen en niemand reageerde, omdat het een veel gelezen groot massablad is. Zou diezelfde foto bij Intermale gehangen hebben dan was de reaktie heel

anders geweest, daarvan ben ik overtuigd. Nu is het al zover gekomen dat het mogelijk prikkelen van de zinnen strafbaar is geworden waaruit men kan konkluderen dat men het de pedo's bewust moeilijk aan het maken is. Het enige dat de pedo-beweging en de emancipatiebeweging nog rest is het opstellen van een aanvallend concept naar de overheid toe.'

Drs Lex van Naerssen is hoofddocent in psychosociale aspekten van de seksualiteit aan de Rijksuniversiteit van Utrecht en heeft ook een duidelijke opvatting over de wetgeving naar pedoseksuelen toe. Binnen mijn vakgebied kan ik hooguit als klankbord fungeren voor pedofielen die in de problemen zitten en met ze praten, waarbij het grote probleem van die mensen altijd is dat zij door de omgeving niet geaksepteerd worden. Men heeft het nogal eens over de term van seksueel geweld. Maar wat is dat nu precies? Onlangs werd mijn zoon van 13 in zijn bil geknepen door een oudere dame, moet je dan al van seksueel geweld spreken? Nee toch. Het begrip 'seksueel' geweld is een luxueus tijdverschijnsel voor volwassenen omdat er geen duidelijke voorlichting gegeven wordt aan de jeugd, en er ook nog steeds geen sprake is van een goede antidiskriminatiewet. Het OM heeft in deze helemaal geen beleid en daardoor worden jongeren vogelvrij verklaard. Door de methodes die het OM hanteert worden de kinderen belaagd in plaats van beschermd. Over de vraagstelling op welke leeftijd een kind kan beslissen wat hij wil en hoe hij het wil, lopen de meningen te veel uiteen, maar ze liggen overwegend beneden de huidige leeftijdsgrens. De ontwikkeling van een kind dient zo vrij mogelijk te gebeuren. De pedofiel wordt als zondebok aangewezen. De wet spreekt over de seksualiteit als handeling, totaal losgekoppeld van een relatie. Een omschrijving van alleen de handelingen tussen twee mensen, zonder hun verlangens en motieven, is niet

Edit image

Mr. Van Bennekom: 'Laatst bracht het blad Nieuwe Revue een foto van een naakte jongen en niemand reageerde omdat het een veelgelezen groot massablad is. Zou diezelfde foto bij Intermale gehangen hebben dan was de reactie heel anders geweest, daarvan ben ik overtuigd.' (foto: 'Plassertje' van Chip Simons, overgenomen uit Nieuwe Revue)

relevant. Hierdoor krijg je proces-verbalen die verdacht veel lijken op pornografie. Op deze manier kan men de mens steeds beter kontroleren.

Solidariteit

Mensen die in aanraking met de wet komen en een veroordeling krijgen komen allemaal bij de reklassering terecht. Max van Dijk is reklasseringsmedewerker te Haarlem en heeft ook te maken gehad met pedofielen die veroordeelt zijn geweest. Zijn opvatting luidt: 'De reklassering heeft er altijd en in iedere vorm mee te maken. Gedurende de jaren 70 was

men toleranter, een houding die nu snel minder aan het worden is. Men gaat nu uit van de dader en niet meer van de persoon achter de dader. Daardoor gaat de individualisering verloren en wordt de speelruimte voor de reklassering kleiner. Een gevolg van het huidige beleid is dan ook een toename van de repressie en veel meer angst bij de betrokkenen. In zijn algemeenheid kan ik stellen dat de reklassering geen medestander is en kan zijn bij een aanvaarding van pedofilie. Dat ligt meer op de weg van de hulpverlenende instanties.'

Na deze weinig opbeurende verhalen van de deskundigen over de positie van de pedofielen spitste de diskussie zich toe op de onderlinge solidariteit en de vooren nadelen van de strafrechtelijke kanten.

'Er bestaat nauwelijks solidariteit tussen de homoseksuelen en de pedofielen omdat homo's de mening zijn toegedaan dat solidair zijn afbreuk doet aan de moeizaam verworven rechten van de homo's, aldus van Schijndel. 'Het COC heeft vaak te weinig oog voor wat jongeren willen,' is de mening van Van Naerssen. 'Jongeren herkennen zichzelf nauwelijks of niet in de bestaande rolpatronen.' Hulsman pleitte ervoor om meer gebruik te maken van het civielrecht in plaats van het strafrecht. In het civielrecht is meer plaats voor de eigen beleving en kan men zich beter uiten dan bij het strafrecht het geval is. Bij strafrechtzaken vervreemdt men van de eigen opgedane ervaringen. Strafrecht èn civielrecht kan tot een dubbele vervolging leiden, maar dat komt maar zelden voor. Het gebruik van het recht moet in principe een uitzondering blijven t.a.v. de manier waarop mensen met elkaar omgaan. Ook Van Bennekom was voor een terughoudend gebruik van het recht. Het dient in zijn optiek als een bescherming voor het individu, onder andere bij machtsmisbruik heeft het strafrecht zin. 'De opstelling van de mensen wordt momenteel weer defensief en dat is de slechtst mogelijke opstelling. Uiteindelijk leidt zulks tot een vorm van zelfcensuur. Het naar buiten treden en melden van nare ervaringen die men heeft opgedaan, bij de juiste instanties, kan leiden tot een meer aanvallend beleid.

Onder de aanwezigen waren ook enkele rechercheurs van de Amsterdamse zedenpolitie. Een van hen legde uit wat wel en niet toelaatbaar was volgens de normen die men hanteert. 'Het tonen van affectie van een volwassene naar een kind toe is toelaatbaar, wordt het echter seksualiteit dan komt men in de problemen.

Seksueel gedrag van een volwassene naar een kind toe wordt niet geaksepteerd.' Een stellingname die niets aan duidelijkheid te wensen overlaat. Een man die onlangs de voorpagina van De Telegraaf haalde als zijnde een fotograaf van naakte kinderen, vertelde het volgende: 'De konsekwenties van het doorvechten tegen de autoriteiten zijn enorm. Ik ben mijn kliënten en dus mijn werk kwijt geraakt. Ik kan jarenlang gaan procederen hetgeen heel veel geld en tijd kost. Als een alleenstaande man zonder hulp van een organisatie ben je bij voorbaat kansloos in dergelijke zaken.' De eigenaar van Intermale kon hem hierin bijvallen. Ook hij is nog steeds in gevecht met Justitie en het heeft hem ook veel klanten, tijd en geld gekost en negatieve publiciteit opgeleverd.

Voorbeelden

Een opmerking van Hulsman maakte indruk. Hij stelde: 'Door de afstand tussen Justitie en de maatschappij wordt er een vorm van onkunde gekreëerd die steeds groter dreigt te gaan worden. Alleen wanneer de overheid terugtredend te werk gaat, kan het vertrouwen van het publiek in Justitie en het Openbaar Ministerie weer hersteld worden.' Tijdens de diskussie met de aanwezigen kwamen er vele voorbeelden van een verkeerd politie- en justitieoptreden over het voetlicht. Vooral vanuit het onderwijs bleek men moeilijk uit de voeten te kunnen met de huidige regels, getuige de volgende opmerking uit de zaal: 'Ik heb een situatie meegemaakt dat een onderwijzeres een kind dat problemen had, na afloop van de les even apart nam en het op schoot nam om makkelijker met het kind te kunnen praten. Dat resulteerde in een overplaatsing van die onderwijzeres wegens seksueel wangedrag. Als de grenzen zo moeilijk aan te geven zijn, kan een onderwijzer(es) zich nauwelijks nog iets goeds permitteren in het belang van het kind.'

Eenieder achter de tafel

was het hiermee eens maar een eenduidig antwoord kon niet gegeven worden. Het lijkt ook ondoenlijk om hierin het verlossende woord te spreken als affektie en seksuele handelingen zo dicht bij elkaar komen te liggen. Men kan dus stellen dat het klimaat rond seksualiteit en kinderen er niet beter op is geworden door allerlei incidenten die zich de laatste tijd hebben afgespeeld in den lande, waarbij zich, ondanks alle fraaie woorden, een verharding van het beleid aan het aftekenen is. Ook voor nuchtere Nederlanders is het moeilijk te erkennen en aanvaarden dat kinderen seksuele gevoelens hebben en daar op hun eigen wijze uiting aan willen geven. Voor de emancipatie-bewegingen in het algemeen en MARTIJN in het bijzonder, is nog veel werk te verzetten alvorens het maatschappelijk wordt geaksepteerd dat een ouder iemand omgang met een kind kan hebben zonder dat het kind daarbij schade oploopt.

excuus "Vrolijk", van D.G.